

Dosar nr. 2r-432/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central(jud: V. Buhnaci)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău(jud: M. Anton)

DECIZIE

27 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecător
judecătorii

Ion Druță
Luiza Gafton
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Lilian Oțel, reprezentat de avocatul Roman Aronov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oțel Lilian împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Covcons Grup”, intervenient Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni cu privire la declararea nulității contractului de ipotecă, radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrisului cu privire la ipotecă, recunoașterea dreptului de proprietate, radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrisului privind dreptul de proprietate și ridicarea sechestrului aplicat asupra bunului imobil,

împotriva încheierii din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Lilian Oțel,

c o n s t a t ă :

La 18 noiembrie 2013 Lilian Oțel a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Covcons Grup” cu privire la recunoașterea valabilității contractului de investiții în construcția unui loc de parcare, radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrisului cu privire la dreptul de proprietate și recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil.

Prin hotărârea din 24 decembrie 2014 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, s-a admis acțiunea lui Oțel Lilian și s-a recunoscut dreptul de proprietate a lui Oțel Lilian asupra încăperii nelocative cu suprafața de 15,3 m², situată în mun. Chișinău, sect. Botanica, bd. Decebal 80/1, cu radierea înregistrării în Registrul bunurilor imobile după SRL „Covcons Grup” cu numărul cadastral 0100105.299.01.067 la data de 25 februarie 2009 în temeiul procesului verbal de recepție finală nr. 2573 din 25 februarie 2009. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Totodată, s-a încasat de la SRL „Covcons Grup” în beneficiul lui Oțel Lilian cu titlul de cheltuieli de judecată, inclusiv taxa de stat în sumă de 3794 lei 17 bani.

Prin decizia din 16 septembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de reprezentantul SRL „Covcons Grup”, avocatul Cocoș Mariana și s-a casat hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 decembrie 2017, restituind pricina spre rejudecare în Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 15 februarie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, s-a strămutat pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Oțel Lilian împotriva SRL „Covcons Grup” privind recunoașterea valabilității contractului de investiții în construcția unui loc de parcare nr. 14 din 13 august 2007, radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrisului cu privire la dreptul de proprietate al SRL „Covcons Grup” asupra unui loc de parcare, în demisolul subteranei, construit sub Centrul comercial, situat în mun. Chișinău, bd. Decebal 80/1, cu suprafața de 15,3 m², nr. cadastral 10010529901.067; recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil, spre judecare la Judecătoria Botanica, mun. Chișinău.

Prin încheierea din 18 martie 2016 a Judecătoria Botanica, mun. Chișinău, pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Oțel Lilian împotriva SRL „Covcons Grup” privind recunoașterea valabilității contractului de investiții în construcția unui loc de parcare nr. 14 din 13 august 2007, radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrisului cu privire la dreptul de proprietate al SRL „Covcons Grup” asupra unui loc de parcare, în demisolul subteranei, construit sub Centrul comercial, situat în mun. Chișinău, bd. Decebal 80/1, cu suprafața de 15,3 m², nr. cadastral 10010529901.067; recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil, a fost primită în procedură.

Prin încheierea din 09 noiembrie 2016 a Judecătoria Botanica mun. Chișinău, s-a admis demersul reprezentantului SRL „Covcons Grup”, avocatul Mariana Cocoș privind atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu din partea SRL „Covcons Grup” a BC „Victoriabank” SA.

La 23 martie 2017, reprezentantul lui Oțel Lilian, avocatul Aronov Roman a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat declararea nulității absolute a contractului de ipotecă nr. 2573 din 25 februarie 2009, în partea instituirii ipotecii asupra locului de parcare auto din bd. Dacia 80/1, mun. Chișinău, radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrisului cu privire la ipotecă, recunoașterea dreptului de proprietate asupra locului de parcare situat pe bd. Dacia 80/1, mun. Chișinău, radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrisului privind dreptul de proprietate a SRL „Covcons Grup” și ridicarea sechestrului aplicat asupra bunului imobil.

Prin hotărârea din 13 iunie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea lui Oțel Lilian împotriva SRL „Covcons Grup”, intervenient accesoriu BC „Victoria Bank” privind declararea nulității absolute a contractului de ipotecă nr. 2573 din 25 februarie 2009 în partea instituirii (extinderii) ipotecii asupra locului de parcare auto din bd. Decebal, 80/1, mun. Chișinău, cu radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrisului cu privire la

ipoteka, instituită de SRL „Covcons Grup” în folosul BC „Victoriabank” SA, conform contractului de ipotecă nr. 2573 din 25 februarie 2009 și acordurilor adiționale nr. 2573 din 25 februarie 2009 (0100/09/84524), nr. 2573 din 25 februarie 2009 (0100/11/53153), nr. 9417 din 26 martie 2010, nr. 30011 din 04 august 2010 asupra acestui obiect imobil; recunoașterea dreptului de proprietate a lui Lilian Oțel asupra locului de parcare, situat pe adresa bd. Decebal, 80/1, sec. Botanica, mun. Chișinău, cu suprafața totală de 15,3 m² (numărul cadastral: 10010529901.067); radierea din Registrul bunurilor imobile înscrisului privind dreptul de proprietate a SRL „Covcons Grup” asupra locului de parcare, situat pe adresa: bd. Decebal, 80/1, sec. Botanica, mun. Chișinău, cu suprafața totală de 15,3 m² (numărul cadastral: 10010529901.067); ridicarea sechestrului, aplicat asupra bunului imobil, locul de parcare, cu suprafața de 15,3 m², situat în mun. Chișinău, bd. Decebal, 801, sec. Botanica, număr 10010529901.067, instituit în baza încheierii executorului judecătoresc Catan Tatiana nr. 129-647/14 din 20 februarie 2014 și încheierii executorului judecătoresc Boțan George nr. 065-843/14 din 21 iulie 2014.

La 19 iunie 2017, reprezentantul lui Oțel Lilian, avocatul Aronov Roman a declarat apel împotriva hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 13 iunie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel înaintate de Oțel Lilian și i s-a comunicat acestuia despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 8331 lei, acordându-i un termen de 5 zile din momentul recepționării încheierii.

La 14 aprilie 2018, reprezentantul lui Oțel Lilian, avocatul Aronov Roman a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2018, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate cu remiterea cauzei în aceeași instanță la faza primirii cererii de apel sau examinare în fond.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a examinat corect și multiaspectual fondul chestiunii cu privire la punerea pe rol a apelului în raport cu prevederile art. 85 alin. (1) lit. a) pct. 10 din Codul de procedură civilă și art. 31 alin. (2) din Legea privind protecția consumatorului nr. 105 din 13 martie 2003. Totodată, nu este clară modalitatea de calculare a taxei de stat.

În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 27 martie 2018 și expediată reprezentantului apelantului la adresa de email office@avocat-aronov.md, la 04 aprilie 2018 (f.d. 61, vol. II).

În aceste circumstanțe, recursul depus de către reprezentantul lui Oțel Lilian, avocatul Roman Aronov, la 10 aprilie 2018, se consideră depus în termen.

Potrivit prevederilor art. 426 alin (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii recurate, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Potrivit art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Conform art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materiale cauzei rezultă că, la 19 iunie 2017, reprezentantul lui Lilian Oțel, avocatul Roman Aronov a declarat apel împotriva hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 13 iunie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f.d. 1-14, vol. II).

Prin încheierea din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel înaintate de Oțel Lilian și i s-a comunicat acestuia despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 8331 lei, acordându-i un termen de 5 zile din momentul recepționării încheierii (f.d. 59-60, vol. II).

Conform art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1261 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești - 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Potrivit art. 3 alin. (1) lit. a) din aceeași Lege, pentru cererile de chemare în judecată, privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil - 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice.

La caz, Colegiul reține că reprezentantul lui Oțel Lilian, avocatul Roman Aronov a contestat hotărârea instanței de fond și a solicitat casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii, astfel prin prisma normei de drept sus citate rezultă că taxa de stat urmează a fi calculată din valoarea fiecărei pretenții aparte.

Prin urmare, instanța de recurs menționează că la determinarea corectă a valorii acțiunii, instanța de apel urma să țină cont de raportul juridic litigios dedus judecății și să stabilească dacă toate pretențiile recurentului se impune cu taxă de stat.

Astfel, cercetând încheierea contestată, Colegiul menționează că concluzia instanței de apel cu privire la obligarea lui Oțel Lilian la achitarea taxei de stat în mărime de 8331 lei comportă un caracter confuz și incert, ori din conținutul acesteia nu este clar modul calculării cuantumului taxei de stat.

De altfel, Colegiul conchide că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2018, s-a concluzionat că pentru cerința de ridicare a sechestrului aplicat pe bunul imobil urmează a fi achitată taxa de stat în mărime de 75 lei (100 lei x 75%), pentru cerința de radiere a înscrisului din Registrul bunurilor imobile 75 lei (100 lei x 75%), iar pentru recunoașterea dreptului de proprietate asupra locului de parcare 8181 lei (10908 lei x 75%).

Cu referire la cerința cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra locului de parcare, instanța de recurs reiterează că conform pct. 3.1. din contractul cu privire la construirea în comun a unui loc de parcare în cadrul obiectului cu destinație social-culturală și comercială cu parcare subterană amplasat în fața blocului locativ de pe adresa mun. Chișinău, sec. Botanica, bd. 80, volumul investiției va constitui echivalentul sumei de 9000 euro pentru locul de parcare și va fi achitat în termen de 3 luni până la darea în exploatare a locului de parcare, indicate în pct. 2.1. al prezentului contract (f.d. 8).

Conform chitanței din 14 august 2007 și bonurilor de plată din 14 august 2007, Oțel Lilian a achitat SRL „Covcons Grup”, în temeiul contractului nr. 14 din 13 august 2007 suma de 48963 lei, iar conform chitanței din 12 martie 2009 și bonului de plată din 12 martie 2009, suma de 82509 lei 60 bani, în total 131427 lei 60 bani (f.d. 9-12).

Potrivit pct. 2 din acordul adițional nr. 2 din contractul cu privire la construirea în comun a unui loc de parcare în cadrul obiectului cu destinație social-culturală și comercială cu parcare subterană amplasat în fața blocului locativ de pe adresa mun. Chișinău, sec. Botanica, bd. 80, achitarea este efectuată integral, părțile nu au obiecții una față de alta. (f.d. 13).

În consecință, Colegiul civil constată că Lilian Oțel a achitat SRL „Covcons Grup”, în temeiul contractului nr. 14 din 13 august 2007 suma de 131427 lei 60 bani, iar la materialele cauzei, alte date cu privire la valoarea bunului nu se regăsesc, astfel nefiind clară modalitatea de calcul a taxei de stat efectuată de către instanța de apel.

Totodată, Colegiul reiterează că prin cererea de apel reprezentantul apelantului a invocat că sub imperiul art. 85 alin. (1) lit. a) pct. 10 din Codul de procedură civilă și art. 31 alin. (2) din Legea privind protecția consumatorului nr. 105 din 13 martie 2003, de taxa de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc reclamantii în acțiunile privind protecția consumatorilor, însă în încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2018, nu se identifică anumite concluzii a instanței de apel asupra celor invocate, cu toate că o astfel de solicitare a fost înaintată, odată cu depunerea apelului motivat. (f.d.1, vol. II).

În asemenea circumstanțe, având în vedere că instanța de apel nu a examinat acest argument, acest fapt denotă o examinare superficială a cauzei la această etapă. Or, instanța de apel avea obligația de a se expune asupra temeiniciei sau netemeiniciei argumentul dat prin prisma normelor de drept pertinente speței.

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 CEDO, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 CPC, relevat și în jurisprudența CtEDO, în cadrul soluționării chestiunii de punere pe rol a apelului, se examinează cu minuțiozitate fiecare caz concret pentru a nu admite îngrădirea dreptului persoanei la „un tribunal”. La soluționarea acestei chestiuni se bazează atât pe normele dreptului național, cât și pe prevederile CEDO și jurisprudenței CtEDO.

Mai mult ca atât, instanța de apel, la adoptarea încheierii din 27 martie 2018 a omis să se expună asupra faptului dacă cerințele apelantului Oțel Lilian privind declararea nulității absolute a contractului de ipotecă nr. 2573 din 25 februarie 2009, în partea instituirii ipotecii asupra locului de parcare auto din bd. Dacia 80/1, mun. Chișinău și radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrisului cu privire la ipotecă se impun cu taxă de stat.

În circumstanțele enunțate și având în vedere faptul că s-au constatat într-o manieră certă omisiuni judiciare, care nu pot fi corectate în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2018 și de a restitui cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Lilian Oțel, reprezentat de avocatul Roman Aronov.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Lilian Oțel împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Covcons Grup”, intervenient accesoriu Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni cu privire la declararea nulității contractului de ipotecă, radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrisului cu privire la ipotecă, recunoașterea dreptului de proprietate, radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrisului privind dreptul de proprietate și ridicarea sechestrului aplicat asupra bunului imobil, cu restituirea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, de la etapa punerii pe rol a cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător

Ion Druță

judecătorii

Luiza Gafton

Victor Burduh